

The mediating role of cognitive emotion regulation in the relationship between resilience and sexual knowledge with marital intimacy in married people with stepchildren

Mahsa Farokhi¹, Jahangir Karami^{2*}, Asie Moradi³

1. M.Sc. in Psychology, Razi University, Kermanshah, Iran.

<https://orcid.org/0000-0002-1318-9030>

2. Associate professor, Department of Psychology, Razi University, Kermanshah, Iran.

<https://orcid.org/0000-0001-5832-1307>

3. Assistant professor, Department of Psychology, Razi University, Kermanshah, Iran.

<https://orcid.org/0000-0001-7982-0252>

Article Info

ABSTRACT

Article type:

Research Article

Article History:

Received:

January 10, 2024

Accepted:

March 16, 2024

Keywords:

Cognitive Emotion Regulation, Resilience, Sexual Knowledge, Marital Intimacy, Stepchild.

Introduction: The family is a biological, emotional, economic, social and protective institution that is constantly evolving, and stepparents play a fundamental and undeniable role in its evolution. Therefore, the present study aimed to examine the mediating role of cognitive emotion regulation in the relationship between resilience and sexual knowledge with marital intimacy in married people with stepchildren in 2022 in Kermanshah. The present research is part of Applied Research in terms of purpose and part of correlational studies in terms of method. **Method:** The statistical population includes all couples with stepchildren in the city of Kermanshah, amongst which 200 parents were selected using the purposive sampling method based on the inclusion criteria. To collect data, questionnaires of Walker and Thompson's Marital Intimacy (1983), Granfsky et al.'s (2001), Conner and Davidson's Resilience (2003), Ann Hooper's Sexual Knowledge (1992) were used. IBM AMOS 24 software was used for data analysis. **Findings:** The results indicated that resilience and sexual knowledge directly have a significant relationship with marital intimacy ($p \geq 0.05$). Also, the results revealed that cognitive emotion regulation has a significant relationship with marital intimacy in couples with stepchildren ($p \geq 0.05$). Other results asserted that cognitive emotion regulation plays a mediating role in the relationship between resilience and sexual knowledge with marital intimacy in couples with stepchildren ($p \geq 0.05$). **Conclusion:** Based on this, it can be concluded that since troubled relationships and problems between couples affect children, paying attention to the intimacy of couples and training structures such as resilience, sexual knowledge and helping to regulate emotions can be effective in creating intimacy between couples with stepchildren.

Cite this article:

Farokhi, M., Karami, J., Moradi, A. (2024). The mediating role of cognitive emotion regulation in the relationship between resilience and sexual knowledge with marital intimacy in married people with stepchildren. *Journal of Islamic-Iranian Family studies* .3(4), 80-99

Jahangir Karami

Corresponding author

Address: Department of Psychology, Razi University, Kermanshah, Iran.

Email: J.karami@razi.ac.ir

Extended Abstract

Introduction: Social upheaval and the rapid advancement of technology today reflect the reality of the rise of divorce in people's lives. Following the increase in divorce rates, the desire to remarry also increases (Irawati, 2022). The results of the study (Channel & et al., 2022) indicate that men tend to remarry more than women. In a normal marital relationship, the process of psychological transformation of the husband and wife and the cycle of family transformation is extended by constructive interactions of the spouses. Among the factors that can affect increased marital compatibility is intimacy (Gurung & et al., 2023). Clinical studies and experiences show that the need for love, intimacy and intimate relationship with the spouse and the satisfaction of emotional-psychological needs are among the main reasons for marriage, and intimacy is very important in determining the lifespan of marriage (Avanti & Setiawan, 2022). Intimacy is one of the most common variables associated with marriage (Kim, 2022). The results of the study (Finzi-Dottan, 2023) designate that intimacy affects marital satisfaction. Couples with higher marital satisfaction also tend to have more intimacy and marital compatibility.

In recent years, the positive psychology approach has gained particular importance in the field of Family Psychology. In positive psychology, people's existing talents and abilities are emphasized instead of injuries and abnormalities. In this approach, life's problems are considered as challenges to success (Seligman, 2018). The results of the study (Chami, & Shiroodi, 2020; Amini, & Ibrahim, 2016) show that there is a relationship between resilience and marital intimacy. Resilience is the capacity to cope with life's challenges, which is derived from Positive Psychology and has been given more attention in recent years (Li & et al., 2023). Resilience has been touted as a potential protective factor for promotion in difficult experiences. This structure is a set of individual characteristics and processes that contribute to successful adaptation of people in adverse life situations (Lima & et al, 2023). The results of the study (Hellinia & Homaei, 2023) assert that sexual knowledge is one of the factors that predict marital intimacy. Farah, & Shahram (2011) stated that having sexual knowledge can have powerful effects on feelings about sexual relationships, conflict resolution, and overall satisfaction with marriage. In addition, it can strengthen positive emotions between couples, increase personal satisfaction and facilitate conversational discussion about sexual issues. This can lead to increased marital intimacy. In contrast, if spouses are not aware of their sexual intimacy, they should see problems arise (Lowrence & et al, 2018). In the research (Hook & et al, 2020; Onilmaz & Etack, 2020) there is a positive and meaningful relationship between sexual knowledge and marital intimacy. The results of the study (Salimi rodseri & et al, 2021; Reeve, 2020) also indicate that there is a relationship between emotion regulation and marital intimacy. The results suggest that in marital relationships, the better the person can control their emotions emotionally, the higher the intimacy they experience in

relationships with their spouse. In contrast, people who are unable to recognize their emotions have problems in their relationship with their spouse, and because their spouses have some kind of dissatisfaction, as a result, intimacy between them decreases over time, which also reduces marital satisfaction (Maleka & Soutari, 2019). Since turbulent relationships and problems between couples affect children, parents of students are among those who can be taught to hope that satisfactory outcomes will be created in their families and their mental health will be partially ensured. On the other hand, the regenerative family system (examined in this study), like all forms of family organization, is not a fixed structure, but a constantly evolving structure that stepparents play a fundamental and undeniable role in its evolution, which can be improved through relationships with new spouses and stepchildren, in which marital intimacy and the structures that influence it are of great importance.

Method: In terms of the objective, the present research was a part of applied research, and in terms of the method, it was a type of correlation study using the structural equation modeling method. The statistical population of research contained all couples with stepchildren in Kermanshah in 2022. In the present study, the number of sample members from the main community was selected using the purposive sampling method. Among these people, 200 parents (either father or mother) were selected based on the entry criteria by referring to schools (based on the minimum sample size for the structural equation model; structural equation model analysis methods, (Homan, 2014). The criteria for entry include minimum literacy; remarriage in which one or both of the spouses have at least one child in custody from their previous marriage; minimum age of 20 and maximum age of 55; voluntary participation in the study; and at least 6 months have passed since the marriage of the participants in the research. Also, the exit criteria included distortion or incompleteness of the filled questionnaires and taking psychiatric drugs. The data was analyzed with SPSS software version 28 and AMOS version 24. The research measurement tools include: questionnaires of Walker and Thompson's Marital Intimacy (1983), Granfsky et al.'s emotion regulation (2001), Conner and Davidson's Resilience (2003), Ann Hooper's Sexual Knowledge (1992).

Results: The statistical sample studied in this study was 200 people. To examine the validity of the proposed model (Figure 1) based on the ratio of the two-point to the degree of freedom ratio, the Comparative Fit index (CFI), the goodness of Fit Index (GFI: Goodness of Fit Index), the adjusted goodness of Fit Index (AGFI: Adjusted Goodness of Fit Index) and the root of the error of the mean of the approximate values (rmsea: root mean square error of approval) were reviewed. The results of the proposed pattern test showed the acceptable fit of this pattern, which is visible in Figure 2. In order for the pattern to have a good fit, the ratio of the two to the degree of freedom must be less than 3. Also, the indicators of adaptive fit (CFI), good fit (GFI) and adjusted good fit (AGFI) should be close to one, and the root of the average of approximate values

(RMSEA) should be less than 1/0. The general indicators of this model can be seen in Table 2.

Table 1. Goodness indicators for the proposed pattern effect mediating effect cognitive regulation of emotion in the relationship between resilience and sexual knowledge with marital intimacy

General model	X2/df	RMSEA	NFI	CFI	IFI	RFI	PRATIO	PNFI	PCFI
Acceptable rate	<۳	<۰/۰۵	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۵۰	>۰/۵۰	>۰/۵۰
Calculated values	۱/۱۰۲	۰/۰۲۳	۰/۹۷۵	۰/۹۸۳	۰/۹۷۸	۰/۹۸۱	۰/۷۰۳	۰/۶۱۱	۰/۵۴۷

Both direct and indirect routes are approved at 95% confidence levels. Therefore, it can be concluded that resilience has a positive and meaningful relationship with marital intimacy, both directly and with the role of cognitive regulation of emotion. The results also showed that the direct relationship between resilience and cognitive regulation of emotion was 0.78, which is significant at $0.05 > P$. The direct relationship between sexual knowledge and cognitive regulation of emotion is 0.81, which is meaningful at $0.05 > P$. The direct relationship between cognitive emotion regulation and marital intimacy is also 85/0, which is significant at $05/0 > P$ level.

Conclusion: The present study aimed to examine the mediating role of cognitive emotion regulation in the relationship between resilience and sexual knowledge with marital intimacy in couples with stepchildren. The results of the model of structural equations and structural relationships between variables indicated that there is a relationship between sexual knowledge and cognitive regulation of emotion in couples. The results of this hypothesis are consistent with the results of the (Chami, M., & Shiroodi, 2020; Lawrence & et al, 2018; Hook & et al., 2020; Onilmaz, & Atak, 2021; Reeve, 2020). The findings suggest that combined families are those in which one or more family members are half blood, such as parents and siblings. Today, due to the increase in divorce rates, the number of combined families (half blood) has increased, as a man and woman who marry are likely to form a family with stepmothers that can include their current spouse's child or children from another marriage, these families will face challenges in life, and in these families, children may not be able to adapt to and live with half-siblings, especially with stepmothers, and In order to establish an interaction between the members of the combined family, they should refer to a family counselor and use their experiences. In everyday life, people always use regular strategies to adjust the intensity or type of their emotional experiences or the event that calls for excitement. Successful emotion regulation has been linked to health implications, interpersonal relationships, job and academic performance. Conversely, problems with emotion regulation are associated with mental disorders. Cognitive emotion regulation refers to the cognitive way of managing and manipulating the entry of emotion caller information. In other words, cognitive emotion regulation strategies refer to how people think after a negative

experience or traumatic event occurs to them. In most studies, it is assumed to be identical to cognitive confrontation, and in general, it is called cognitive ways of managing emotions using emotionally stimulated information.

In explaining these findings, it can be said that awareness of the correct way to treat a stepchild is of particular importance because the only way that can pave the way for these children's lives is the correct way of dealing with parents. Both parents have embraced new roles that can pave the way for a new family by being a little aware and using thoughtful behavior. Being patient, hosting parties, or engaging positively are among the right ways to behave with your stepchild. The treatment of stepchildren today is better than ever. In the past, the situation of one of the couples who had to start his/her life with a new child was a bit difficult and unbearable. But today, despite the culture that has been developed, parents can show better and more rational behavior and work to have a healthy family.

Acknowledgements

I would like to thank the teachers, counselors and parents who participated in this research.

Funding

The present study was taken from a master's thesis and was conducted without financial support.

Ethics approval and consent to participate

Each participant was given an informed consent form to be informed about the research objectives. In general, points related to research ethics, including respect for the privacy of the research community, accuracy in citing, respect for ethical values in data collection, trustworthiness in resource use and lack of bias in data analysis, were applied by researchers.

Conflict of interest

According to the authors, this article does not have a conflict of interest.

نقش میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب آوری و دانش جنسی با صمیمیت

زناشویی در افراد متأهل دارای فرزند ناتنی

مهسا فرخی^۱، جهانگیر کرمی^{۲*}، آسیه مرادی^۳

۱. کارشناس ارشد روان شناسی، گروه روان شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

<https://orcid.org/0000-0002-1318-9030>

۲. دانشیار، گروه روان شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

<https://orcid.org/0000-0001-5832-1307>

۳. استادیار، گروه روان شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

<https://orcid.org/0000-0001-7982-0252>

چکیده

اطلاعات مقاله

مقدمه: خانواده یک نهاد بیولوژیکی، عاطفی، اقتصادی، اجتماعی و محافظ است که به طور مداوم در حال تکامل است و والدین ناتنی در راستای تکامل آن، نقشی اساسی و غیر قابل انکار دارند. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی در افراد متأهل دارای فرزند ناتنی در سال ۱۴۰۱ در شهر کرمانشاه انجام شد. پژوهش حاضر از لحاظ هدف جزء پژوهش‌های کاربردی و از لحاظ روش از نوع مطالعات همبستگی است. **روش:** جامعه آماری شامل کلیه افراد متأهل دارای فرزند ناتنی در شهر کرمانشاه است که با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند ۲۰۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزارهای این پژوهش شامل پرسش‌نامه‌های صمیمیت زناشویی والکر و تامپسون (۱۹۸۳)، تنظیم هیجان گرانفسکی و همکاران (۲۰۰۱)، تاب آوری کانر و دیویدسون (۲۰۰۳) و دانش جنسی آن هوپر (۱۹۹۲) بود. **یافته‌ها:** نتایج نشان دهنده برازش مطلوب داده‌ها با الگوی پیشنهادی پژوهش بود. تاب آوری و دانش جنسی به صورت مستقیم با صمیمیت زناشویی ارتباط معناداری دارند ($p \leq 0.05$). همچنین نتایج نشان داد تنظیم شناختی هیجان با صمیمیت زناشویی در افراد متأهل دارای فرزند ناتنی رابطه معنادار دارد ($p \leq 0.05$). نتایج نشان داد که تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی در افراد متأهل دارای فرزند ناتنی نقش میانجی ایفا می‌کند ($p \leq 0.05$). **نتیجه گیری:** بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت از آنجا که روابط آشفته و مشکلات بین زوجین بر فرزندان تأثیر می‌گذارد، توجه به صمیمیت زوجین و آموزش سازه‌هایی همچون تاب آوری، دانش جنسی و کمک به تنظیم هیجان می‌تواند در ایجاد صمیمیت بین زوجین با فرزند ناتنی تأثیرگذار باشد.

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت:

۲۰ دی ۱۴۰۲

تاریخ پذیرش:

۲۶ اسفند ۱۴۰۲

واژه‌های کلیدی:

تنظیم شناختی هیجان،

تاب آوری، دانش

جنسی، صمیمیت

زناشویی، فرزند ناتنی

فرخی، مهسا، کرمی، جهانگیر، مرادی، آسیه (۱۴۰۲). نقش میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب آوری و

دانش جنسی با صمیمیت زناشویی در افراد متأهل دارای فرزند ناتنی، فصلنامه مطالعات اسلامی ایرانی خانواده، ۳(۴)، ۸۰-۹۹.

استاد:

جهانگیر کرمی

نشانی: گروه روان شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

ایمیل: J.karami@razi.ac.ir

نویسنده مسئول:

مقدمه

تحولات اجتماعی و پیشرفت سریع تکنولوژی امروزه نشان دهنده واقعیت افزایش طلاق در زندگی مردم است. به دنبال افزایش میزان طلاق تمایل به ازدواج مجدد نیز افزایش می‌یابد (Irawati, 2022). نتایج پژوهش چانا و همکاران (۲۰۲۲) نشان می‌دهد تمایل به ازدواج مجدد در مردان بیشتر از زنان است (Channa & et al 2022). در واقع، نظریه سیستم‌های خانواده بر روابط پیچیده متمرکز است و این اصل در خانواده‌های پس از طلاق و خانواده‌های ناتنی بارزتر است؛ زیر سیستم‌های خانواده‌ی ناتنی پیچیده و شامل والد ناتنی-فرزند، خواهر-برادر ناتنی، زن و شوهر-همسر سابق است. دیدگاه سیستم خانواده چارچوبی برای درک نحوه رفتار کل خانواده در مواجهه با تغییر فراهم می‌کند؛ زیرا هنگامی که ازدواج مجدد رخ می‌دهد، اضافه شدن یک عضو جدید باعث نداشتن حس تعادل در کل خانواده می‌شود و هر یک از اعضا تحت تأثیر این تغییر قرار می‌گیرند (Gold, 2020). در یک رابطه زناشویی بهنجار، فرآیند تحول روانی زن و شوهر و چرخه تحول خانواده به وسیله تعاملات سازنده همسران گسترش می‌یابد. از جمله عواملی که می‌تواند بر افزایش سازگاری زناشویی تأثیر گذار باشد صمیمیت^۱ است (Gurung & et al, 2023). مطالعات و تجارب بالینی نشان می‌دهد که نیاز به عشق، صمیمیت و ایجاد رابطه صمیمانه با همسر و ارضای نیازهای عاطفی-روانی از جمله دلایل اصلی برای ازدواج هستند و صمیمیت در تعیین طول عمر ازدواج بسیار مهم است (Avanti & Setiawan, 2022). صمیمیت یکی از متداول‌ترین متغیرهای مرتبط با زناشویی است (Kim, 2022). نتایج مطالعه فنزینی دوتان (۲۰۲۳) نشان می‌دهد که صمیمیت بر رضایت از رابطه زوجین تأثیر می‌گذارد. زوج‌های دارای رضایت زناشویی بالاتر نیز گرایش به صمیمیت و سازگاری زناشویی بیشتری دارند (Finzi-Dottan, 2023).

تاب‌آوری زوجین نیز یکی از عوامل مهم در صمیمیت زناشویی است (Sodani, Ahmaditar, Makvandi, & 2018). در سال‌های اخیر رویکرد روان‌شناسی مثبت‌گرا در حوزه روان‌شناسی خانواده اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است. در روان‌شناسی مثبت‌گرا روی استعدادها و توانمندی‌های موجود افراد به جای آسیب‌ها و ناهنجاری‌ها تأکید می‌شود. در این رویکرد مشکلات زندگی به عنوان چالش‌هایی برای رسیدن به موفقیت قلمداد می‌شود (Seligman, 2018). نتایج پژوهش‌ها چمی و شیرودی (۲۰۲۰) و امینی و ابراهیمی (۲۰۱۶) نشان می‌دهد که بین تاب‌آوری و صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد (Amini, & Ibrahim, 2016؛ Chami & Shiroodi, 2020). تاب‌آوری^۲ ظرفیت مقابله با چالش‌های زندگی است که برگرفته از روان‌شناسی مثبت است و در سال‌های اخیر بیشتر مورد توجه قرار گرفته است (Li & et al, 2023). تاب‌آوری به عنوان یک عامل محافظتی بالقوه برای ارتقا در تجربیات سخت مطرح شده است. این سازه مجموعه‌ای از ویژگی‌های فردی و فرآیندی است که در شرایط نامساعد زندگی به سازگاری موفق افراد کمک می‌کند (Lima & et al, 2023). تاب‌آوری یک فرآیند پویا سازگاری مثبت و مقابله موفق در شرایط چالش برانگیز و تهدید کننده است. تاب‌آوری به عنوان توانایی انطباق موفقیت آمیز با شرایط دشوار تعریف می‌شود، که فرد را قادر می‌سازد

1. Intimacy

2. resiliency

انعطاف‌پذیری را در مواجهه با استرس‌های زندگی روزمره نشان دهد و با تغییرات محیطی سازگار شود. در نتیجه، رویدادهای استرس‌زا روزمره نمی‌توانند به فرد آسیب جدی وارد کنند (Beni & et al, 2023). زوج‌هایی که از نظر روانی مقاوم هستند احساسات خوشایندی دارند که باعث افزایش صمیمیت زناشویی می‌شود (Khalaf & AL- (Hadrawi, 2022).

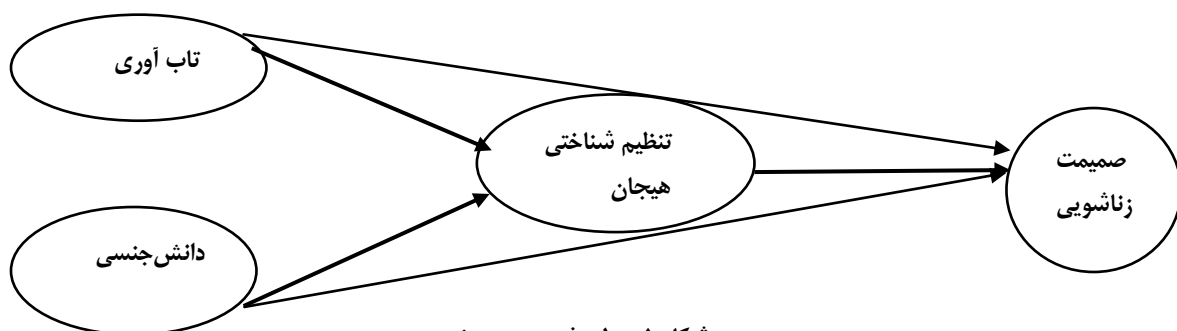
نتایج پژوهش هلینا و همایی (۲۰۲۳) نشان می‌دهد که دانش جنسی^۳ یکی از عوامل پیش بین صمیمیت زناشویی است (Hellinia & Homaei, 2023). فرح و شهرام (۲۰۱۱) اظهار داشتند که داشتن دانش جنسی می‌تواند تأثیرات قدرتمندی بر احساسات نسبت به روابط جنسی، حل تعارض و رضایت کلی از ازدواج داشته باشد. علاوه بر این، می‌تواند احساسات مثبت بین زوجین را تقویت کند، رضایت شخصی را افزایش دهد و بحث مکالمه‌ای در مورد مسائل جنسی را تسهیل کند. این می‌تواند منجر به افزایش صمیمیت زناشویی شود (Farah, & Shahram, 2011). در مقابل، اگر همسران از صمیمیت جنسی خود آگاه نباشند، باید شاهد بروز مشکلات باشند (Lowrence & et al, 2018). در پژوهش‌های هوک و همکاران، (۲۰۲۰) و ایرماز و ای‌تاک (۲۰۲۰) ارتباط مثبت و معناداری بین دانش جنسی و صمیمیت زناشویی دیده می‌شود (Erilmaz & Etack, 2020; Hook & et al, 2020). همچنین نتایج پژوهش ریو (۲۰۲۰) و سلیمی رودسری و همکاران (۲۰۲۱) نشان می‌دهد که بین تنظیم هیجان و صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد (Salimi Reeve, 2020; Rodseri & et al, 2021). گاتمن معتقد است که حمایت و درگیری هیجانی اجزای اساسی رابطه زناشویی هستند و به نوعی با قدرت بیشتری نسبت به تعارضات رفتاری می‌توانند آینده رابطه را پیش بینی کنند و لحن ابراز هیجانی بین همسران بسیار مهم‌تر از محتوای مکالمات و توانایی‌شان برای حل تعارضات هست (Gottman, 1994). همچنین عامل اصلی ناسازگاری زناشویی، میزان خشم ابراز شده و یا تعداد تعارضات نیست، بلکه تحقیر کردن و فاصله‌گیری دفاعی است که باعث بروز آشفتگی‌های زناشویی می‌شود (Bradbury, Fincham. & Beach, 2004). یکی از توانایی‌هایی که افراد می‌توانند در رابطه زناشویی خود ایجاد کنند تنظیم هیجان است (Duca & et al, 2023). گروس استدلال می‌کند که هیجان‌ها می‌توانند مجموعه‌ای هماهنگ از رفتارها، تجربیات و پاسخ‌های فیزیولوژیکی را برای تأثیرگذاری بر پاسخ افراد به شرایط درک شده ایجاد کنند، زیرا روابط بین فردی با پیش‌بینی اجتماعی و ایجاد تعاملات اجتماعی مرتبط است (Gross & et al, 2014). در روابط زناشویی، تنظیم هیجان نیز ضروری است زیرا می‌تواند در یک فرآیند سازگاری سالم و در کیفیت روابط زناشویی نقش داشته باشد (Mazzuca & et al, 2019). نتایج پژوهش‌ها حاکی از آن است که در روابط زوجین هرچه فرد از نظر هیجانی بهتر بتواند احساسات خود را کنترل کند، در نتیجه در روابط با همسرش صمیمیت بالایی را تجربه می‌کند. در مقابل کسانی که قادر به شناخت هیجان‌ها خود نیستند در روابط با همسر خود دچار مشکل می‌شوند و چون همسران آنان دچار نوعی ناراضی‌تبی خواهند شد در نتیجه با گذشت

³. sexual knowledge

زمان صمیمیت بین آن‌ها کم می‌شود که در پی آن رضایت زناشویی نیز کاهش می‌یابد (Maleka & Soutari, 2019).

تنظیم شناختی هیجان به مدیریت یا تنظیم عواطف و هیجان‌ها کمک می‌کند؛ به انسان توان سازگاری بیشتر به خصوص بعد از تجارب هیجانی منفی را می‌دهد (Morris & et al, 2017). از آنجا که روابط آشفته و مشکلات بین زوجین بر فرزندان تأثیر می‌گذارد، لذا والدین دانش‌آموزان، از جمله افرادی هستند که با آموزش به آنان می‌توان امیدوار بود نتایج رضایت بخشی در خانواده آنان ایجاد شده و بهداشت روانی شان تا حدودی تأمین شود. از طرفی، نظام خانواده مجدد (که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است)، مانند همه اشکال سازمان خانواده، یک ساختار ثابت نیست، بلکه ساختاری است که به طور مداوم در حال تکامل است که والدین ناتنی در راستای تکامل آن، نقشی اساسی و غیر قابل انکار دارند که از طریق روابط با همسر جدید و فرزندان ناتنی می‌تواند بهبود یابد که در این راستا صمیمیت زناشویی و سازه‌هایی که بر آن تأثیرگذارند از اهمیت بالایی برخوردارند. بنابراین به نظر می‌رسد که در پیش‌بینی صمیمیت این سازه‌ها مؤثر هستند که بررسی پیشینه پژوهش‌ها منجر به ترسیم مدل مفهومی ذیل گردیده است (شکل ۱).

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف جزء پژوهش‌های کاربردی و از لحاظ روش از نوع مطالعات همبستگی به روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه افراد متأهل دارای فرزند ناتنی در شهر کرمانشاه در سال ۱۴۰۱ بود. در پژوهش حاضر با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند تعداد اعضای نمونه از جامعه اصلی انتخاب شدند. ملاک انتخاب اعضای نمونه بدین شرح بود که کلیه دانش‌آموزان مقطع ابتدایی (اول تا ششم) نواحی سه گانه آموزش و پرورش شهر کرمانشاه که براساس اطلاعات موجود در پرونده تحصیلی دارای والد ناتنی بودند انتخاب شدند. از بین این افراد ۲۰۰ نفر از والدین (یا پدر یا مادر) بر اساس حداقل حجم کفایت نمونه برای مدل معادلات ساختاری؛ روش‌های تحلیل مدل معادلات ساختاری، (Homan, 2014)، بر اساس معیارهای ورود از طریق مراجعه به مدارس انتخاب شدند. معیارهای ورود در این پژوهش شامل، داشتن حداقل سواد خواندن و نوشتن، ازدواج مجدد که در آن یکی یا هر دو نفر از زوجین از ازدواج قبلی خود حداقل یک فرزند تحت حضانت داشته باشند؛ داشتن حداقل سن ۲۰ و حداکثر ۵۵ سال؛ شرکت داوطلبانه در پژوهش، حداقل ۶ ماه از ازدواج افراد شرکت کننده در پژوهش گذشته باشد. همچنین معیارهای خروج شامل مخدوش

یا ناکامل بودن پرسش‌نامه تکمیل شده و مصرف داروهای روان پزشکی بود. داده‌ها با نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۸ و AMOS نسخه ۲۴ تحلیل شد. در ادامه ابزارهای سنجش آورده می‌شود.

مقیاس صمیمیت زناشویی (MIS): این پرسش‌نامه ۱۷ سؤالی را والکر و تامپسون ساخته‌اند. هر سؤال به شکل هرگز = ۱، به ندرت = ۲، گاهی = ۳، اغلب = ۴، اکثرأ = ۵، تقریباً همیشه = ۶ و همیشه = ۷ نمره گذاری می‌شود و نمره بالاتر نشانه صمیمیت بیشتر و نمره برش این پرسش‌نامه ۶۰ است. این پرسش‌نامه با ضریب آلفای ۰/۹۱ تا ۰/۹۷ از همسانی درونی خوبی برخوردار است (Walker, & Thompson, 1983). روایی محتوایی و صوری آن توسط ۱۵ نفر از استادان مشاوره بررسی و آلفای کرونباخ آن ۰/۹۶ گزارش شده که حاکی از پایایی قابل قبول این پرسش‌نامه است. محاسبه ضریب پایایی با حذف تک‌تک سؤالات نیز نشان داد که حذف هیچ‌یک از سؤالات تأثیر محسوسی در ضریب پایایی ندارد. در پژوهش حاضر نیز، میزان آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۳۱ بود.

مقیاس تنظیم هیجان (ERQ): این پرسش‌نامه را گرانفسکی و همکاران تدوین کرده‌اند، این پرسش‌نامه، پرسش‌نامه‌ای چند بعدی و یک ابزار خود گزارشی بوده، که دارای ۳۶ ماده و فرم ویژه بزرگسالان و کودکان است. مقیاس تنظیم شناختی هیجان شامل دو خرده مقیاس تنظیم شناختی مثبت و تنظیم شناختی منفی و مبتنی بر ۹ راهبرد شناختی ملامت خویش، پذیرش، نشخوارگری، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیدگاه پذیری، فاجعه‌انگاری و ملامت دیگران است. گرانفسکی و همکاران اعتبار و روایی مطلوبی را برای این پرسش‌نامه گزارش کرده‌اند (Garnefski, Kraaij & Spinhoven, 2001). این پرسش‌نامه شامل ۳۶ پرسش مدرج پنج نمره‌ای (از همیشه یا هرگز) است. فرم فارسی این مقیاس را سامانی و جوکار مورد اعتباریابی قرار داده‌اند. ضریب آلفا برای خرده مقیاس‌های این پرسش‌نامه به وسیله گرانفسکی و همکاران در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۸۱ گزارش شده است (Garnefski, Kraaij & Spinhoven, 2001). برای بررسی روایی همگرا و اگرایی این پرسش‌نامه در ایران از مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس که شامل ۲۱ پرسش مدرج چهار نمره‌ای (از کاملاً شبیه من تا کاملاً متفاوت از من) است که سه عامل افسردگی، استرس و اضطراب را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در این مقیاس هر یک پرسش یک عامل اختلال هیجانی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در پژوهش حاضر نیز، میزان آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۴۷ بود.

مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون (CD-RISC): این پرسش‌نامه را کونور و دیویدسون با مرور منابع پژوهشی ۱۹۹۱-۱۹۷۹ حوزه تاب‌آوری تهیه کردند. پرسش‌نامه تاب‌آوری کونور و دیویدسون ۲۵ عبارت دارد که در یک مقیاس لیکرتی بین صفر (کاملاً نادرست) تا پنج (همیشه درست) نمره گذاری می‌شود. طیف نمرات آزمون بین ۰ تا ۱۰۰ قرار دارد. نمرات بالاتر بیانگر تاب‌آوری بیشتر آزمودنی است. کونور و دیویدسون ضریب آلفای کرونباخ مقیاس تاب‌آوری را ۸۹/۰

4. Marital intimacy questionnaire (MIS)

5. Emotion Regulation Questionnaire (ERQ)

6. The Conner Davidson Resilience Scale (CD-RISC)

گزارش کرده‌اند (Conner, & Davidson, 2003). همچنین ضریب پایایی حاصل از روش بازآزمایی در یک فاصله ۴ هفته ای ۸۷/۰ بوده است. این مقیاس را در ایران محمدی هنجاریابی کرده است. وی برای تعیین پایایی مقیاس تاب‌آوری کونور و دیویدسون از روش آلفای کرونباخ بهره گرفته و ضریب پایایی ۸۹/۰ را گزارش کرده است. برای تعیین روایی این مقیاس نخست همبستگی هر عبارت با نمره کل مقوله محاسبه و سپس از روش تحلیل عاملی بهره گرفته شد. محاسبه همبستگی هر نمره با نمره کل به جز عبارت ۳، ضریب‌های بین ۴۱/۰ تا ۶۴/۰ را نشان داد. در پژوهش حاضر نیز، میزان آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۰۲ بود.

مقیاس دانش جنسی هوپر (SKQ):^۷ پرسش‌نامه دانش جنسی آن هوپر به صورت تک مؤلفه ای و دارای ۱۵ گویه پیرامون مسائل جنسی زنان و مردان است، از این رو، برای هر دو جنس کارایی دارد. به دو طریق می‌توان پرسش‌نامه را تحلیل کرد: ۱- بر اساس مؤلفه‌های پرسش‌نامه و ۲- تحلیل بر اساس میزان نمره به دست آمده. تحلیل بر اساس میزان نمره کسب شده به این صورت است که گویه‌های این پرسش‌نامه به صورت درست و غلط پاسخ داده می‌شود و به گویه درست یک امتیاز و به گویه غلط نمره‌ای تعلق نمی‌گیرد. از این رو حداکثر نمره آزمون ۱۵ و حداقل نمره آن صفر است (Hooper, 1992). این آزمون در پژوهش عشقی و همکاران استفاده شد که برای تعیین همسانی درونی آن از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۲ استفاده شد و روایی محتوایی آن را پنج متخصص مشاور و پزشک متخصص زنان و زایمان تأیید کردند. در پژوهش حاضر، همسانی درونی این پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ به دست آمد.

یافته‌ها

نمونه آماری مورد بررسی در این پژوهش، ۲۰۰ والد بودند. اطلاعات جمعیت‌شناختی در رابطه با سن آزمودنی‌ها نشان داد که در رده سنی ۲۰ تا ۳۰ سال ۲۸ نفر (۱۴/۰۰ درصد) را تشکیل می‌داد. در رده سنی ۳۱ تا ۴۰ سال ۶۹ نفر (۳۴/۵۰ درصد) و در رده سنی ۴۱ تا ۵۰ سال ۹۳ نفر (۴۶/۵۰ درصد) را تشکیل می‌دادند. همچنین، در رده سنی ۵۰ سال به بالا، ۱۰ نفر (۵/۰۰ درصد) از اعضای نمونه را تشکیل می‌دادند. در بین اعضای نمونه تعداد ۱۰۳ نفر (۵۱/۵۰ درصد) دارای شغل آزاد، ۷۵ نفر (۳۷/۵۰ درصد) دارای شغل دولتی و ۲۲ نفر (۱۱/۰۰ درصد) فاقد شغل و بیکار بوده‌اند. بر اساس یافته‌های جمعیت‌شناختی تعداد فرزندان ناتنی مشخص شده‌است در بین اعضای نمونه تعداد ۸۵ نفر (۴۲/۵۰ درصد) دارای ۱ فرزند ناتنی، ۵۳ نفر (۲۶/۵۰ درصد) دارای ۲ فرزند ناتنی، ۳۵ نفر (۱۷/۵۰ درصد) دارای ۳ فرزند ناتنی و ۲۷ نفر (۱۳/۵۰ درصد) دارای بیشتر از ۳ فرزند ناتنی بوده‌اند.

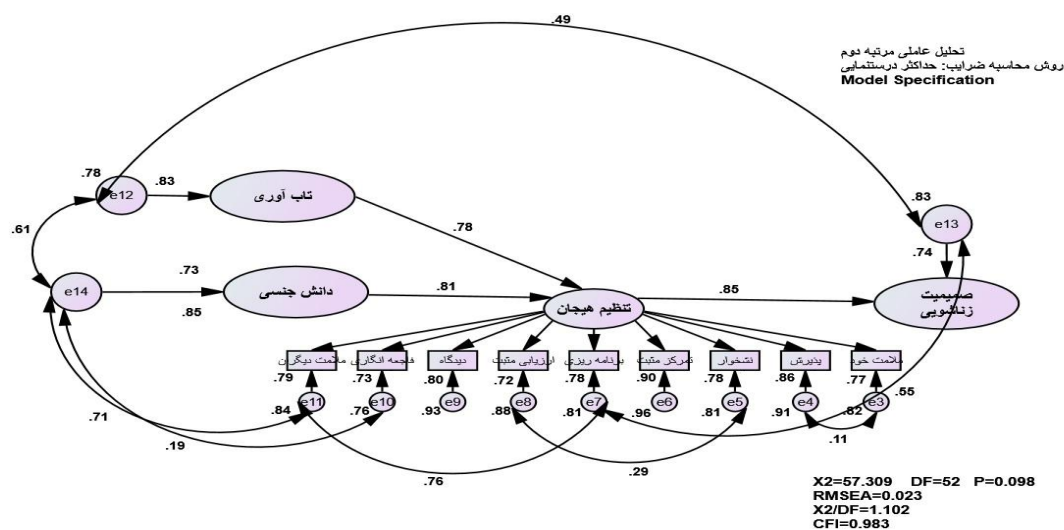
همچنین شاخص‌های پراکندگی در رابطه با متغیرهای پژوهش در جدول زیر نشان داده شده‌است:

جدول ۱. آمارهای توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کمینه	بیشینه
دانش جنسی	۱۱/۸۳	۱/۱۲۸	۴	۱۳
تاب آوری	۶۲/۵۹	۳/۰۰۶	۴۰	۷۱
تنظیم شناختی هیجان	۱۲۰/۹۳	۶/۸۵۱	۶۵	۱۳۹
صمیمیت زناشویی	۸۹/۳۵	۵/۱۱۸	۳۶	۹۸

قبل از بررسی یافته‌ها لازم بود آزمون مناسبی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها انتخاب شود. در این زمینه یکی از پیش-شرطها برای انتخاب آزمون‌های آماری پارامتریک، نرمال بودن توزیع داده‌ها است. با این رویکرد ابتدا برای بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد. در این آزمون‌ها، فرض صفر بیانگر نرمال نبودن توزیع داده‌ها و فرض خلاف بیانگر نرمال بودن آن است. بر اساس نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، مقادیر سطح معناداری متغیرهای پژوهش بیشتر از $0/05$ بود و حاکی از تأیید نرمال بودن توزیع داده‌ها است.

برای بررسی برازندگی الگوی پیشنهادی (نمودار شماره ۱) بر اساس شاخص نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی، شاخص برازندگی تطبیقی^۸، شاخص نیکویی برازش^۹، شاخص نیکویی برازش تعدیل شده^{۱۰} و ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب^{۱۱} مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون الگوی پیشنهادی، حکایت از برازش قابل قبول این الگو داشت که این الگوی برازش یافته در شکل شماره ۲ قابل مشاهده است.

شکل ۲: الگوی مدل اثر میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب‌آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی

برای آنکه الگو از برازش خوبی برخوردار باشد، باید نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی کمتر از ۳ باشد همچنین شاخص-های برازندگی تطبیقی، نیکویی برازش و نیکویی برازش تعدیل شده نزدیک به یک باشند و ریشه میانگین مجذورات تقریب کوچکتر از $0/1$ باشد. شاخص‌های کلی این مدل در جدول شماره ۲ قابل مشاهده است.

⁸. Comparative Fit Index: CFI

⁹. Goodness of Fit Index: GFI

¹⁰. Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI

¹¹. Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA

جدول ۲. شاخص های نیکویی برازش الگوی پیشنهادی اثر میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی

مدل کلی	X2/df	RMSEA	NFI	CFI	IFI	RFI	PRATIO	PNFI	PCFI
میزان قابل قبول	< ۳	< ۰/۰۵	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۵۰	> ۰/۵۰	> ۰/۵۰
مقادیر محاسبه شده	۱/۱۰۲	۰/۰۲۳	۰/۹۷۵	۰/۹۸۳	۰/۹۷۸	۰/۹۸۱	۰/۷۰۳	۰/۶۱۱	۰/۵۴۷

باتوجه به نتایج مندرج در جدول ۲، شاخص های کلی آزمون الگوی پیشنهادی تعدیل شده، حاکی از برازش کلی این الگو است. بنابراین با توجه به این که شاخص های مذکور در جدول فوق استانداردهای مورد نظر را دارند، می توان اذعان داشت که الگوی پیشنهادی تعدیل شده در این پژوهش مورد تأیید قرار گرفته است. بر همین اساس می توان تأیید کرد که اثر میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی معنادار بوده است. با توجه به اینکه شاخص های تولیدی تحلیل مسیر فقط محدود به شاخص های برازش کلی الگو نیست؛ بلکه پارامتر ضریب مسیر و مقادیر بحرانی متناظر با آنها برای هر یک از مسیرهای علی از متغیر برونزا به متغیر میانجی و درونزا، و از متغیر میانجی به متغیر درونزا نیز وجود دارد، اشاره به این برون دادها نیز ضروری است که در جدول ۳ و ۴ به آنها اشاره شده است.

جدول ۳. ضرایب رگرسیونی استاندارد شده و مقادیر شاخص های جزئی اثر میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه دانش جنسی و صمیمیت زناشویی

مسیر	ضریب مسیر	آماره T	P	نتیجه
دانش جنسی ← تنظیم شناختی هیجان	۰/۸۱	۲/۴۰۳	۰/۰۰۱	معنادار
تنظیم شناختی هیجان ← صمیمیت زناشویی	۰/۸۵	۴/۰۱۷	۰/۰۰۱	معنادار
دانش جنسی ← تنظیم شناختی هیجان ← صمیمیت زناشویی	۰/۶۹	۵/۹۷۴	۰/۰۰۱	معنادار

با توجه به نتایج جدول ۳، هر دو مسیر مستقیم و غیر مستقیم در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می شوند. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که دانش جنسی چه به صورت مستقیم و چه با نقش تنظیم شناختی هیجان با صمیمیت زناشویی رابطه مثبت و معنادار دارد.

جدول ۴. ضرایب رگرسیونی استاندارد شده و مقادیر شاخص های جزئی اثر میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه تاب آوری و صمیمیت زناشویی

مسیر	ضریب مسیر	آماره T	P	نتیجه
تاب آوری ← تنظیم شناختی هیجان	۰/۷۸	۳/۹۰۱	۰/۰۰۱	معنادار
تنظیم شناختی هیجان ← صمیمیت زناشویی	۰/۸۵	۳/۲۱۵	۰/۰۰۱	معنادار
تاب آوری ← تنظیم شناختی هیجان ← صمیمیت زناشویی	۰/۶۷	۶/۰۱۸	۰/۰۰۱	معنادار

با توجه به نتایج جدول ۴، هر دو مسیر مستقیم و غیر مستقیم در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می شوند. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که تاب آوری چه به صورت مستقیم و چه با نقش تنظیم شناختی هیجان با صمیمیت زناشویی رابطه مثبت و معنادار دارد. همچنین نتایج نشان داد رابطه مستقیم تاب آوری و تنظیم شناختی هیجان برابر ۰/۷۸ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است. رابطه مستقیم دانش جنسی و تنظیم شناختی هیجان برابر ۰/۸۱ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است. همچنین رابطه مستقیم تنظیم شناختی هیجان و صمیمیت زناشویی برابر ۰/۸۵ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب‌آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی در افراد متأهل دارای فرزند ناتنی انجام شد. نتایج حاصل از مدل معادلات ساختاری و روابط ساختاری بین متغیرها نشان داد بین تاب‌آوری با صمیمیت زناشویی با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان رابطه وجود دارد. نتایج حاصل از این فرضیه با نتایج حاصل از پژوهش‌های (چمی و شیرودی، ۲۰۲۰؛ لاوارانس و همکاران، ۲۰۱۸؛ هوک و همکاران، ۲۰۲۰، ایرماز و ایتاک، ۲۰۲۱ و ریو، ۲۰۲۰) هم سو و هم راستا است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که خانواده‌های ترکیبی به خانواده‌هایی گفته می‌شود که در آن‌ها یک یا چند نفر از اعضای خانواده ناتنی هستند، مانند پدر، مادر، خواهر و برادر ناتنی. امروزه با توجه به این که میزان طلاق افزایش یافته است آمار خانواده‌های ترکیبی (ناتنی) افزایش یافته است، زیرا زن و مردی که با هم ازدواج می‌کنند احتمال دارد خانواده‌ای با اعضای ناتنی تشکیل دهند که می‌تواند شامل فرزند همسر فعلی خود و یا فرزندان از ازدواجی دیگر باشد، این خانواده‌ها در زندگی با چالش‌هایی روبه‌رو خواهند شد و در این خانواده‌ها فرزندان ممکن است نتوانند با خواهر و برادر ناتنی به ویژه با پدر و مادر ناتنی سازگار شوند و با آن‌ها زندگی کنند، برای این که میان اعضای خانواده ترکیبی تعامل برقرار شود باید به مشاور خانواده مراجعه کنند و از تجربیات آن‌ها استفاده نمایند. در زندگی روزمره، افراد همواره راهبردهای منظمی را برای تعدیل شدت و یا نوع تجارب هیجانی خود یا واقعه فراخواننده هیجان به کار می‌گیرند. تنظیم موفق هیجان را با پیامدهای سلامت، روابط بین فردی، عملکرد شغلی و تحصیلی مطلوب مرتبط دانسته‌اند. برعکس، بروز مشکلات در تنظیم هیجان؛ مرتبط با اختلال‌های روانی است. تنظیم شناختی هیجان به شیوه شناختی مدیریت و دستکاری ورود اطلاعات فراخواننده هیجان اشاره دارد. به عبارت دیگر، راهبردهای تنظیم شناختی هیجان، به نحوه تفکر افراد پس از بروز یک تجربه منفی یا واقعه آسیب‌زا مربوط می‌شود. در تبیین رابطه بین تاب‌آوری با صمیمیت زناشویی با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان می‌توان گفت که زوج‌های جوان که از زندگی زناشویی خود راضی هستند رابطه مثبت بین فردی دارند، آنها با یکدیگر متحد هستند و در جنبه‌های مختلف ازدواج از یکدیگر حمایت می‌کنند و در بسیاری از فعالیت‌های خانوادگی و اوقات فراغت یکدیگر را درک می‌کنند. آنها می‌توانند درگیری‌ها را به طور سازنده مدیریت کنند، با خانواده‌های خود به طور متقابل و مثبت تعامل داشته باشند و جنبه‌های مختلف زندگی مانند مسائل مالی را درک کنند (Aghamiri & Vaziri, 2019). تاب‌آوری اثر تنش‌های روزانه در بروز احساسات منفی را تعدیل می‌کند. از این رو کسانی که تاب‌آوری بالاتری دارند در کنترل عواطف منفی توانمندی بیشتری دارند و عمدتاً احساسات مثبت را تجربه می‌کنند (Ong & et al, 2006). میلون و همکاران بیان می‌کنند داشتن ویژگی تاب‌آوری منعکس‌کننده کردانی و انعطاف‌پذیری عملکردی شخص در پاسخ به شرایط مختلف محیطی است (Milioni & et al, 2015) که در بطن خانواده شکل می‌گیرد و پرورش می‌یابد. این ویژگی، افراد را قادر می‌سازد به طور خلاقانه و انعطاف‌پذیر به مسائل نگریننده و کمتر در معرض آشفتگی روانی و هیجانی قرار گیرند. هیجان‌ها همیشه در زندگی وجود دارند، هیجان‌های مثبت به زندگی شور و انرژی داده و هیجان‌های منفی به زندگی ناامیدی و بی‌حالی و گاهی جنگ و دعوا و می‌دهند حال اگر زوجین در کنار هم بتوانند بر هیجان‌های منفی غلبه کنند و با کنترل آن‌ها باعث شوند نگاه‌شان به زندگی مثبت و با دلگرمی توأم باشد، در این حالت از کنار هم بودن نهایت لذت را خواهند برد و برای موفقیت در زندگی و حل مشکلاتی که پیش رو دارند با یکدیگر همفکر و هماهنگ خواهند بود. لذا این

عوامل باعث توسعه صمیمت زناشویی شده و زوجین از اینکه در کنار یکدیگر با عواملی که موجب رخنه هیجان های منفی به زندگی شان می شود، مبارزه نموده و بر آن فائق می آیند، با علاقه بیشتر در کنار هم برای موفقیت و پشت سر گذاشتن مشکلات تلاش می کنند و رضایت شان از زندگی و روابط زناشویی که دارند، بیشتر می شود.

سایر نتایج حاصل از مدل معادلات ساختاری و روابط ساختاری بین متغیرها نشان داد بین تاب آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی از طریق تنظیم شناختی هیجان در افراد متأهل رابطه وجود دارد. نتایج حاصل از این فرضیه با نتایج حاصل از پژوهش های چمی و شیرودی (۲۰۲۰)، هوک و همکاران (۲۰۲۰) امینی و ابراهیمی (۲۰۱۶) ریو (۲۰۲۰) و ایرماز و ایتاک، (۲۰۲۱) هم سو و هم راستا است. در تبیین این یافته ها می توان گفت که هرچه میزان دانش جنسی افراد بیشتر باشد و نگرش جنسی مثبتی نیز داشته باشند، افراد نسبت به توانمندی ها و ناتوانایی های خود و همسر خود، آگاهی بیشتری داشته ، توانایی مقابله مناسب و کارآمد بیشتری نیز خواهند داشت. از طرفی هرچه میزان دانش جنسی افراد بالاتر باشد، آگاهی زوجین از هم در زمینه علائق و خواسته های یکدیگر بیشتر شده ، در نتیجه عملکرد جنسی بهتری خواهند داشت. نگرش سالم نسبت به رابطه جنسی باعث تجربه یک رابطه لذت بخش و رسیدن به اوج لذت جنسی می شود، ارضای نیاز جنسی در کاهش تنش ها و استرس ها نقش عمده ای دارد و باعث می شود فرد از آزارسانی و خشونت علیه شریک خود پرهیز کرده، بتواند یک ارتباط لذت بخش و سازنده برقرار سازد (Katouzian & et al, 2023). دانش جنسی نقش مهمی در صمیمت زناشویی دارد. بسیاری از افراد مخصوصاً در کشور ما با اطلاعات ناقص و گاه حتی اشتباه وارد رابطه زناشویی می شوند که نتیجه آن رابطه ای با کیفیت پایین است. آگاهی و دانش جنسی باعث افزایش شناخت و پذیرش محدودیت ها می شود و صمیمیت و نزدیکی حاصل از رابطه جنسی سالم و آگاهانه حس باهم بودن و دوست داشتن و دوست داشته شدن و نهایتاً افزایش صمیمت زناشویی را برای زوجین به همراه می آورد (Torabi, 2022). در مورد تنظیم شناختی هیجان در زمینه های جنسی اطلاعات کمی وجود دارد. علاوه بر این، ماهیت وابسته به زمینه تنظیم هیجان یک چالش برای تحقیق است. نتایج مطالعات متعددی نشان می دهد که استفاده از راهبردهای منفی تنظیم هیجان با سلامت جنسی پایین تر مرتبط است (Dubé & et al, 2020). مشکلات تنظیم هیجان باعث افزایش حساسیت و واکنش پذیری زوج ها به محرک های منفی (به عنوان مثال ، درگیری زوج ها در مورد رابطه جنسی) و ترویج استفاده از راهبردهای غیرانطباقی تنظیم هیجان نسبت به راهبردهای انطباقی بیشتر می شود (Rosen & Bergeron, 2019).

در توضیح این یافته ها می توان گفت آگاهی از نحوه صحیح رفتار با فرزند ناتنی از اهمیت ویژه ای برخوردار است زیرا تنها راهی که می تواند راه را برای زندگی این کودکان هموار کند، روش صحیح برخورد والدین با این فرزندان است. هر دو والدین نقش های جدیدی را پذیرفته اند که می تواند راه را برای یک خانواده جدید با کمی آگاهی و استفاده از رفتار متفکرانه هموار کند. صبور بودن و تعامل مثبت از جمله راه های درست برای رفتار با فرزندخوانده است. در گذشته، شرایط یکی از زوج هایی که مجبور بود زندگی خود را با یک کودک جدید آغاز کند، کمی دشوار و غیرقابل تحمل بود. اما امروزه با وجود فرهنگی که توسعه یافته است، والدین می توانند رفتار بهتر و منطقی تری نشان دهند و برای داشتن یک خانواده سالم تلاش کنند.

محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش

این پژوهش نیز همانند سایر پژوهش‌ها، با محدودیت‌هایی مواجه بود که از جمله آن می‌توان به این موارد اشاره کرد که نتایج به جوامع مشابه (شهرها و مناطق جغرافیایی با فرهنگ‌ها، وضعیت اقتصادی و اجتماعی متفاوت) با احتیاط تعمیم شود؛ به علت استفاده از ابزار پرسش‌نامه امکان سوگیری اجتماعی آزمون شوندگان وجود داشت؛ شرایط حاکم بر جامعه از نظر همه‌گیری و شیوع بیماری کرونا سبب گردآوری داده‌های پژوهش به صورت پرسش‌نامه فرم آنلاین شد. در انتها پیشنهاد می‌شود با آموزش مهارت‌هایی همانند مهارت‌های ارتباطی مناسب بین زوجین و بین والد و فرزند ناتنی، مقابله با تنش‌های موجود در زندگی روزمره و شناسایی چالش‌های موجود در زندگی شخصی، جرأت‌دهی به فرزند ناتنی برای ابراز مشکلات با پدر یا مادر ناتنی در فضایی توأم با آرامش، ابراز وجود از سوی همسر و فرزند ناتنی می‌تواند تاب‌آوری و به دنبال آن، تنظیم هیجان در زوجین را ارتقا داد. همچنین، پیشنهاد می‌شود که به کاربرد وسیع بعد هیجان در انسان‌ها و تأثیر مناسب آگاهی از این مورد، از جنبه آموزش همگانی، کلیپ‌ها یا جملاتی ارزنده از رسانه‌ها به نمایش درآید. در راستای پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی نیز پیشنهاد می‌شود در پژوهشی کیفی به شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر صمیمیت زناشویی در بین زوجین در خانواده‌های ترکیبی (خانواده‌هایی با ناپدری و نامادری و فرزند ناتنی) پرداخته شود. همچنین، پیشنهاد می‌شود در پژوهشی به بررسی نقش خانواده اصلی به عنوان نقش میانجی همراه با تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین تاب‌آوری و دانش جنسی با صمیمیت زناشویی در افراد متأهل دارای فرزند ناتنی شهر کرمانشاه پرداخته شود.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

اخلاق پژوهش

به هر کدام از شرکت‌کنندگان فرم رضایت آگاهانه داده شد تا در جریان اهداف پژوهش قرار گیرند. به طور کلی نکات مربوط به اخلاق پژوهش از جمله رعایت حریم خصوصی جامعه پژوهش، دقت در استناددهی، رعایت ارزش‌های اخلاقی در گردآوری داده‌ها، امانت‌داری در استفاده از منابع و عدم سوگیری در تحلیل داده‌ها از سوی پژوهشگران اعمال شد.

منابع مالی

پژوهش حاضر برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد بوده و بدون حمایت مالی انجام گرفته است.

سپاسگزاری

بدین‌وسیله از استادان راهنما و مشاور و والدینی که در این تحقیق شرکت کردند تشکر و قدردانی می‌نمایم.

References

- Ahmaditar, S., Makvandi, B., & Sodani, M. (2018). The effectiveness of family education in cognitive-behavioral approach on marital adjustment, resilience and quality of life in couples. *Women and Family Studies*, 11(41), 23-41.
- Aghamiri, N., & Vaziri, S. (2019). Prediction of psychological well-being based on marital intimacy, resilience, and mental health of couples in Tehran. *Avicenna Journal of Neuro Psycho Physiology*, 6(4), 203-210.
- Amini, N., & Ibrahim, a. (2016). The late of Honor. Effectiveness of the couples ' imagotherapy approach on increasing the compatibility, intimacy and resilience of couples in the city of Bushehr. *new developments in behavioral sciences*; 2 (9): 89-75
[URL: http://ijndibs.com/article-۱-۸۲-fa.html](http://ijndibs.com/article-۱-۸۲-fa.html)
- Avanti, F. T., & Setiawan, J. L. (2022). The Role of Trust and Forgiveness in Marital Intimacy on Husbands or Wives of Dual-Earner Couples in Surabaya . *Jurnal Ilmu Keluarga & Konsumen*, 15(2), 117-126.[DOI: 10.24156/jikk.2022.15.2.117](https://doi.org/10.24156/jikk.2022.15.2.117)
- Bagarozzi, D.A. (1997). Marital intimacy needs questionnaire: Preliminary report. *Am J Fam Ther*, 25(3): 285-90. <https://doi.org/10.1080/01926189708251073>
- Beni, Z. H. M., Alizadeh, A., Gazerani, A., Moghaddam, S. J., & Nikpeyma, N. (2023). Strategies against domestic violence and its consequences amongst Iranian women: A review study. *Journal of Multidisciplinary Care*, 12(1), 47. [DOI:10.34172/jmdc.77](https://doi.org/10.34172/jmdc.77)
- Bradbury, T.N., Fincham. F.D., Beach, S.R. (2004). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of marriage and family*, 62(4),964-80. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00964.x>
- Chami, M., & Shiroodi, S. (2020). Effectiveness Of The Family Resilience Model Based On Quranic Teachings On Marital Satisfaction And Intimacy Between Couples.[URL: http://quranmed.com/article-1-333-fa.html](http://quranmed.com/article-1-333-fa.html)
- Channa, A., Yuan, J., & Carswell, M. B. J. (2021). Updated remarriage contingency deductions for widowed South Africans. *South African Actuarial Journal*, 21(1), 49-73.
- Conner, K. M., Davidson, J. R. T. (2003). Development of a new resilience scale: The Conner Davidson Resilience Scale (CD-RISC). *Journal of Depression and Anxiety* , :(^)76-82. [DOI: 10.1002/da.10113](https://doi.org/10.1002/da.10113)
- Dubé, J. P., Dawson, S. J., & Rosen, N. O. (2020). Emotion regulation and sexual well-being among women: Current status and future directions. *Current Sexual Health Reports*, 12, 143-152.
- Duca, D. S., Ursu, A., Bogdan, I., & Rusu, P. P. (2023). Emotions and Emotion Regulation in Family Relationships. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 15(2), 114-131.[DOI: 10.18662/rrem/15.2/724](https://doi.org/10.18662/rrem/15.2/724)
- Farah, L. K., & Shahram, V. (2011). The efect of sexual skills training on marital satisfaction. *ProcediaSocial and Behavioral Sciences*, 30, 2581–2585. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.505>

- Finzi-Dottan, R. (2023). The Role of Fear of Intimacy as Mediator between Self-Differentiation and Marital Relationship Satisfaction: A Dyadic Model. *The Family Journal*, 31(3), 392-398. DOI: [10.1177/10664807231163254](https://doi.org/10.1177/10664807231163254)
- Erilmaz, A., Atak, H. (2021), Investigation of romantic intimacy in emerging adulthood in terms of self esteem, Gender and gender role. *Educational Science: Theory & Practice*, 11(2), 595- 600. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ927367.pdf>
- Gold, J. M. (2020). Supporting successful stepfathering: an integration of the professional literature and online stepfather reflections. *The Family Journal*, 28 (2), 146-149. <https://doi.org/10.1177/1066480720907152>
- Garnefski, N., Kraaij, V., Spinhoven, P. (2001) .)Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. *Personality and Individual Differences*, 30: 131-1327. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(00\)00113-6](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(00)00113-6)
- Gross, J. J. (2014). Emotion regulation: conceptual and empirical foundations. In *Handbook of Emotion Regulation*.
- Gottman, J.M. (1994). What predicts divorce? New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Gurung, S. K., Chapagain, R., & Sharma, S. (2023). Exploring the Lived Experiences of Marital Intimacy among Nepali Married Couples: A Transcendental Phenomenological Approach. *Asian Journal of Population Sciences*, 17-36. DOI: <https://doi.org/10.3126/ajps.v2i1.51088>
- Hellinia, G., & Homaei, R. (2023). Prediction of Women's Marital Intimacy Based on Sexual Satisfaction and Health Literacy among Husbands with Diabetes in Ahvaz, 2021. *Iranian journal of diabetes and obesity*. DOI: [10.18502/ijdo.v15i2.12968](https://doi.org/10.18502/ijdo.v15i2.12968)
- Homan, H.A. (1393). Knowledge of the scientific method in the behavioral sciences. Tehran: published by side. Sixth edition <https://www.samt.ac.ir/fa/book/647/>
- Hook, M. K, Gerstein, L. H, Detterich, L & Gridly, B. (2020). How close are we? Measuring intimacy and examining gender differences. *Journal of counseling & Development*, 81, 462- 473. DOI: [10.1002/j.1556-6678.2003.tb00273.x](https://doi.org/10.1002/j.1556-6678.2003.tb00273.x)
- Hooper A. (1992). The ultimate sex book: A therapist's guide to the programs and techniques that will enhance your relationship and transform your life. New York: Edition illustrated.
- Irawati, C. W. (2022). Peniel Maiaweng's View on Divorce and Remarriage: An Exegetical Review From Matthew 19: 9. *RERUM: Journal of Biblical Practice*, 2(1), 17-31.
- Khalaf, M. S., & AL-Hadrawi , H. (2022). Determination the level of psychological resilience in predicting marital adjustment among women. *International Journal of Health Sciences*, 6(S2), 12489–12497. <https://doi.org/10.53730/ijhs.v6nS2.8847>
- Kim, T.S. (2022). Marital Intimacy and Awareness of Gender Equality among Married Working Women Effect on Job Satisfaction: *Focusing on Mediating Effects of Work-Family Conflict*. 22(16), 487-504. DOI: [10.22251/jlcci.2022.22.16.487](https://doi.org/10.22251/jlcci.2022.22.16.487)
- Katouzian M, Aghababaei S, Tapak L, Khodakarami B, Bakht R. Sexual Knowledge and Attitude of Adolescent Girls on the Verge of Marriage and Its Relationships With

- Demographic Variables. *Nursing and Midwifery Journal* 2023; 21 (4) :321-333 URL: <http://unmf.umsu.ac.ir/article-1-4588-fa.html>
- Lawrence, E., Penerson, A., Bunde, M., Barry, R.A, Brock, R.L, Fazio, E., & et al. (2018). Objective ratings as predictors of marital Satisfaction trajectories. *J Soc Pers Relat* . 25(3): 445-66. [DOI: 10.1177/0265407508090868](https://doi.org/10.1177/0265407508090868)
- Li, J., Shen, L., Liao, S., & Sang, M. (2023). Urban Resilience: A Systematic Review. In *International Symposium on Advancement of Construction Management and Real Estate* (pp. 313-323). Springer, Singapore.
- Lima, G. S., Figueira, A. L. G., de Carvalho, E. C., Kusumota, L., & Caldeira, S. (2023). Resilience in the Elderly: A Concept Analysis. *Healthcare*. 11(18): 2491. <https://doi.org/10.20944/preprints202308.0894.v1>
- Mäkelä, L., & Suutari, V. (2019). The Work and Personal Life Interface in the International Career Context: An Introduction. In *Work and Family Interface in the International Career Context* (pp. 1-9). Springer International Publishing. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-17647-5>
- Mazucca, S., Kafetsios, K., Livi, S., & Presaghi, F. (2019). Emotion regulation and satisfaction in longterm marital relationships: The role of emotional contagion. *Journal of Social and Personal Relationships*, 36(9), 2880–2895. <https://doi.org/10.1177/0265407518804452>
- Milioni M, Alessandri G, Eisenberg N, Castellani V, Zuffianò A, Vecchione M, et al.(2015). Reciprocal Relations Between Emotional Self-Efficacy Beliefs And Ego Resiliency Across Time. *J Pers*; 83(5): 552-63
- Morris, A.S, Silk, J.S, Steinberg, L., Mayors, S., Robinson, L.R.(2017). The role of the family context in the development of emotion regulation. *Soc Dev*. 16(2):361-88. [doi: 10.1111/j.1467-9507.2007.00389.x](https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2007.00389.x)
- Ong AD, Bergeman CS, Bisconti TL, Wallace KA. (2006). Psychological Resilience, Positive Emotions, And Successful Adaptation To Stress In Later Life. *J Personal Soc Psychol* 2006; 91(4): 730-49
- Prince-Embury, S., Saklofske, D. H., & Vesely, A. K. (2015). Measures of resiliency. In G. J. Boyle, D. H. Saklofske, & G. Matthews (Eds.), *Measures of personality and social psychological constructs* (pp. 290–321). Elsevier Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-386915-9.00011-5>
- Reeve, J. (2020). *Understanding motivation and emotion*. New York: Wiley.
- Reynolds, L. (2020). Ten years of change in the U.S. remarriage rate, 2008 & 2018. *Family Profiles, FP-20-20*. National Center for Family & Marriage Research.
- Rosen NO, Bergeron S. (2019). Genito-pelvic pain through a dyadic lens: moving toward an interpersonal emotion regulation model of women’s sexual dysfunction. *J Sex Res*. 2019;56(4–5):440–61. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1513987>
- Salimi rodseri, A. A. Akbari, H. A. Amini, M. (1399). The relationship of commitment to acceptance and cognitive regulation of emotion with marital intimacy in women. *International conference on psychology, counseling, education and training*. <https://civilica.com/doc/733943/>
- Seligman M. (2018). PERMA and the building blocks of well-being. *J Posit Psychol*;13(4):333–335. [doi:10.1080/17439760.2018.1437466](https://doi.org/10.1080/17439760.2018.1437466)

- Torabi, M. (2022). Predicting marital satisfaction based on sexual knowledge and sexual schemas in married women. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*, 11(5), 69-78.
- Walker, A. J., & Thompson, L. (1983). Intimacy and intergenerational aid and contact among mothers and daughters. *Journal of Marriage and the Family*, 45(4): 841-849.
[DOI: 10.2307/351796](https://doi.org/10.2307/351796)